

Mirem el Món: Projectes Transdisciplinaris

Codi: 105045

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	1	A
2500261 Pedagogia	OB	1	A
2500797 Educació Infantil	FB	1	A
2500798 Educació Primària	OB	1	A

Professor/a de contacte

Nom: Sandra Saura Mas

Correu electrònic: Sandra.Saura@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Exclusivament el grup 71 serà en anglès

Equip docent

Joan Bach Plaza

Antoni Ramón Riba

Jaume Barrera Fusté

Victor Fondevilla Moreu

Joanna Genevieve E. Empain

Elena Ritondale

Ferran Estebaranz i Sanchez

Agustín Sánchez Aguilar

Iolanda Álvarez Cobo

Carme Serret Vidal

Xavi Lopez Garcia

Carlos Haas

Prerequisits

Aquesta assignatura no té prerequisits específics però és molt important que abans de començar el curs s'hagin actualitzat els coneixements de filosofia, història i ciències del món contemporani, assignatures comunes de l'ensenyament secundari post-obligatori.

Igualment és fonamental el domini dels llenguatges bàsics de l'estudi i comunicació en l'àmbit acadèmic (mapes conceptuals, elaboració de pòsters acadèmics, exposicions orals, operacions matemàtiques bàsiques, canvis d'unitats, redacció i ortografia, etc.)

Donada la metodologia docent que s'utilitzarà, aprenentatge basat en projectes i/o reptes, és oportú que l'alumnat es mentalitzi del que significa el treball autònom, el col·laboratiu i la recerca, per poder situar-se correctament davant del desafiament d'aprenentatge que se li plantejarà.

Objectius

En primer lloc, assignatura ha de facilitar a l'estudiantat el coneixement, l'anàlisi i la comprensió del context sociocultural, científic i humanístic que està configurant el present, possibilitant-li la presa d'una postura crítica i constructiva davant la realitat actual i les transformacions que s'han produït en tots aquests àmbits en els darrers períodes. Això ha de permetre que l'estudiant prengui consciència de la pròpia implicació en aquest entorn, així com de les responsabilitats que ha d'assumir envers aquells elements que el configuren com ara el medi ambient, la sostenibilitat, l'educació, la cultura, les alteritats, etc.

En segona instància, l'estudiantat d'aquesta assignatura, s'haurà d'endinsar en un sistema d'aprenentatge basat en projectes, problemes i/o reptes, que els obligarà a treballar intensament en una recerca individual o compartida amb un índex de treball autònom alt, i amb una responsabilitat intensa en la conducció i concreció del seu propi aprenentatge.

Competències

Educació social

- Contextualitzar l'acció socioeducativa en funció dels diferents paradigmes teòrics que han elaborat les ciències de l'educació i en funció del context socio-històric dels individus, grups i institucions.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Pedagogia

- Analitzar i comprendre els referents teòrics, històrics, culturals, polítics, ambientals i legals que conformen situacions i propostes educatives i formatives.
- Comprendre els processos que es donen en les accions educatives i formatives i la seva incidència en la formació integral.
- Desenvolupar i coordinar intervencions educatives amb persones o grups, amb necessitats específiques, en situacions de desigualtat o discriminació per raó de gènere, classe, ètnia, edat i/o religió.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Educació Infantil

- Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals multiculturalitat i interculturalitat discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació infantil.
- Dominar les tècniques d'observació i registre. Abordar anàlisi de camp mitjançant metodologia observacional utilitzant tecnologies de la informació, documentació i audiovisuals.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació a l'acció.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Saber analitzar les dades obtingudes, comprendre críticament la realitat i elaborar un informe de conclusions.

Educació Primària

- Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social des de les arts.
- Conèixer el fet religiós al llarg de la història i la seva relació amb la cultura.
- Fomentar l'educació democràtica de la ciutadania i la pràctica del pensament social crític.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.
- Mantenir una relació crítica i autònoma respecte els sabers, els valors i les institucions socials públiques i privades.
- Participar i implicar-se en els actes, reunions i esdeveniments de la institució a la qual es pertany.
- Reconèixer i avaluar la realitat social i la interrelació de factors implicats com a necessària anticipació de l'acció.
- Reconèixer la mútua influència entre ciència, societat i desenvolupament tecnològic, així com les conductes ciutadanes pertinents, per a promoure l'interès i el respecte pel medi natural, social i cultural i procurar un futur sostenible.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar la relació entre matemàtiques i ciències com un dels pilars del pensament científic.
- Valorar la rellevància de les institucions públiques i privades per a la convivència pacífica entre els pobles.
- Valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible.
- Valorar les ciències com un fet cultural.

Resultats d'aprenentatge

1. "Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten a l'educació: multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible."
2. "Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació: multiculturalitat i interculturalitat; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible."
3. Adquirir coneixements sobre l'evolució del pensament, els costums, les creences i els moviments socials i polítics per tal de fomentar la pràctica del pensament social crític i promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica.
4. Buscar informació utilitzant els recursos TAC per a les matemàtiques.
5. Comprendre els principis que contribueixen a la formació cultural, personal i social per adquirir sensibilitat cap a elles.
6. Comprendre i valorar la rellevància de les institucions públiques i privades per a la convivència pacífica entre els pobles coneixent l'evolució dels moviments polítics i socials.
7. Conèixer el conjunt d'objectius, continguts, processos i criteris d'avaluació específics de l'àrea de matemàtiques de l'educació primària.
8. Conèixer els moments més rellevants de la història de les ciències i les tècniques i la seva transcendència per tal de valorar les ciències com un fet cultural.
9. Conèixer la metodologia científica i promoure el pensament científic, valorant la relació entre matemàtiques i ciències.

10. Conèixer situacions didàctiques relacionades amb les matemàtiques lúdiques, de dins i de fora de l'aula, que promoguin tant l'aprenentatge autònom com el treball cooperatiu.
11. Mantenir una relació crítica i autònoma entorn els coneixements, valors i institucions socials públiques i privades per saber observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre ells.
12. Reconèixer la mútua influència entre ciència societat i desenvolupament tecnològic, així com les actituds ciutadanes pertinents, per tal de promoure interès i respecte cap al medi natural social i cultural i procurar un futur sostenible.
13. Resoldre problemes de manera autònoma.
14. Ser capaç d'avaluar unitats didàctiques com a forma d'orientar els processos de millora de la qualitat de la docència.
15. Ser capaç d'elaborar unitats didàctiques innovadores per a l'ensenyament i aprenentatge dels continguts científics de l'àrea de coneixement del medi que incorporin l'atenció a la diversitat i l'enfocament interdisciplinari del currículum.
16. Us d'instruments informàtics i programes específics de matemàtiques per conjeturar, demostrar i comunicar resultats matemàtics.
17. Valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible, assumint que l'exercici de la funció educativa ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Continguts

Ja que aquesta assignatura treballarà amb aprenentatge basat en projectes i reptes (ABPr i ABR, veure apartat de metodologia), els continguts que es presenten a continuació corresponen als diferents projectes a realitzar.

Cada alumne farà el projecte obligatori anual, més tres projectes (1 a cada trimestre), a triar entre els existents en cada horari i amb la optativitat pròpia del grau que s'estudii.

Cada un dels tres projectes equivaldrà a 4 crèdits, fent el total de 12 crèdits de l'assignatura. El projecte obligatori anual té la docència inserida en els altres projectes i per tant no es considera amb crèdits propis.

Projecte OBLIGATORI ANUAL PER TOT L'ALUMNAT:

Una assignatura, una biografia, un viatge

REPTE: Elaborar un document on es reculli com està reflectit i present tot allò que vaig estudiant durant el meu "viatge" al llarg d'aquesta assignatura, en la meua quotidianitat.

BREU DESCRIPCIÓ: Aquest projecte està dissenyat per completar el sentit relacional (multi/transdisciplinari) de tota l'assignatura. Parteix entenent l'educació com un procés íntimament lligat a l'experiència personal: l'activitat acadèmica d'aprenentatge i la vida quotidiana s'entrellacen per aconseguir donar sentit i assentament a les activitats docents. També entén l'assignatura com un viatge al coneixement i sensibilitat des de i per la pròpia biografia. Per això, vol documentar tot aquest recorregut amb un diari visual que constati com en el meu dia a dia experimento els continguts que treballa en el conjunt de l'assignatura. Aquest document personal, es va construint de manera autònoma i amb escassa docència presencial, però amb el recolzament en forma de tutoria del professorat assignat.

Projecte: Paraules per canviar el món

REPTE: Preparar una xerrada a l'estil TED que resulti amena, emotiva i inspiradora, i que motivï accions reflexives i transformadores.

BREU DESCRIPCIÓ: En els darrers anys, les xerrades TED han esdevingut el model d'un tipus d'oratória altament efectiva que connecta a la perfecció amb la manera de divulgar idees pròpies de l'era digital. El professorat implicat en aquest projecte acompanyarà als estudiants en la preparació d'una conferència construïda seguint el model TED. La xerrada tindrà una duració d'entre 15 i 18 minuts, i servirà per propagar una idea inspiradora relacionada amb alguns dels reptes científics, tecnològics, socials o culturals que

afrontem els éssers humans en l'actualitat o . L'objectiu final és elaborar un discurs motivador que estimuli els oients a canviar en un sentit positiu la seva vida personal, el seu nucli social o el món on viu. La xerrada serà enregistrada en vídeo i es penjarà en una plataforma digital per tal que pugui ser utilitzada com a material docent en els centres educatius preuniversitaris.

Projecte: Corresponsals de les migracions amb mirada de gènere

REPTE: Contra-narratives de les migracions: gènere, vulnerabilitat i mobilitats en l'economia global.

BREU DESCRIPCIÓ: Aquest projecte pren el seu nom del llibre Corresponsals de les migracions (Marthos, 2012) que es va construir des de la responsabilitat de narrar d'una altra manera el fet migratori, amb una aproximació a la vida quotidiana de les persones migrades per abordar en aquest cas les formes de representació des d'una mirada de gènere i anti-racista. El repte o pregunta al fil d'aquesta publicació és: Calen corresponsals de les migracions amb mirada de gènere? Tenint en compte aquesta pregunta, es farà un treball de recerca utilitzant metodologies narratives i visuals per a construir una sèrie de contra-relats (còmic, audiovisual, relat periodístic, etc.) sobre les condicions de treball i la vida quotidiana de les persones migrades a Catalunya.

Projecte: La democràcia està en perill? La temptació de l'autoritarisme

REPTE: Fer un míting polític i material electoral on s'argumentin i defensin l'assumpció d'un programa d'acció política des de qualsevol opció ideològica.

BREU DESCRIPCIÓ: A punt d'acabar la segona dècada del segle XXI ens trobem en un moment d'impàs i desconcert sociopolític, econòmic i cultural del conjunt de la societat occidental (i mundial). La por a la creixent complexitat sociològica, el buit de grans ideologies, el retorn a un capitalisme previ a 1945 i els canvis tecnològics, ens estan portant a una onada de respostes electorals amb cada cop més protagonisme de formacions que proposen models autoritaris tendents a restringir el pluralisme i les llibertats fonamentals. Està la democràcia en risc? Perquè hi ha tants europeus i americans que es senten atrets per respostes "dures" i simples a problemes complexos? Intentar entendre el perquè d'aquesta deriva, reflexionar al voltant de la metodologia psicològica i fomentar la capacitat d'anàlisi dels alumnes des d'una mirada global a la societat actual és l'objectiu d'aquest projecte.

Projecte: Som el que mengem: Ecologia, identitat cultural i canvi social

REPTE: Elaborar una estratègia de consum sostenible i saludable per a un centre educatiu, a partir de la investigació, diagnosi i propostes de millora i sostenibilitat.

BREU DESCRIPCIÓ: L'alimentació és la base de moltes característiques dels éssers humans, de la seva salut, del seu entorn ecològic i social i la seva identitat cultural. Som el que mengem, en molts aspectes diferents, el nostre cos depèn de l'alimentació per a poder dur a terme les funcions vitals bàsiques i també pot ser un factor determinant i relacionat amb diverses malalties. Al mateix temps, el tipus d'alimentació d'una societat determina peces clau de l'economia, els ecosistemes i la política. Així com també la nostra identitat cultural està molt enllaçada amb el tipus d'alimentació que tenim. Per tant, canvis en l'alimentació poden induir a canvis a nivell social, cultural i ambiental. Un dels objectius principals d'aquest projecte és capbussar-nos en aquest món de l'alimentació i els seus impactes a nivell ecològic, social i cultural.

Projecte: Utopies socials: com viure exponencialment en un món finit

REPTE: Elaborar una estratègia de futur, davant la idea actual de creixement infinit, amb possibles escenaris a partir d'una diagnosi, contemplant concretament un tema, un moment històric i un lloc concret. L'elecció del tema, el moment i el lloc es farà tenint en compte els factors que vertebrin l'assignatura: socials, geogràfics, polítics, científics i culturals.

BREU DESCRIPCIÓ: Aquest projecte està dissenyat per tal que l'alumne pugui comprendre el macro-comportament de l'espècie humana en el seu esdevenir global, tenint en compte que aquesta globalitat es manifesta específicament en un context espai-temporal molt concret. La perspectiva transdisciplinària ens aportarà una visió àmplia de la complexitat i de la interdependència dels fenòmens humans i la natura, així com un marc teòric i pràctic dins del qual poder pensar i proposar un ventall el més ampli possible de solucions a les potencials ruptures del futur immediat.

Projecte: Ètica i transhumanisme.

REPTE: Orientar-nos en l'ampli coneixement que requereix abordar la complexitat que representa actualment la relació entre biotecnologia i la vida. Per això, plantejem l'elaboració d'una caixa didàctica que contingui els materials per assolir aquest repte. Aquesta caixa contindrà diverses activitats per abordar, des de les diferents disciplines del projecte, els coneixements necessaris per tenir una perspectiva crítica d'aquesta realitat.

BREU DESCRIPCIÓ: El transhumanisme neix com un ampli projecte de millora de la humanitat en els aspectes físics, intel·lectuals, emocional i moral gràcies al progrés de la ciència i en concret de la biotecnologia, basat en la convicció del progrés il·limitat de la espècie humana. Algunes de les directrius que fonamenten el transhumanisme tenen a veure en la modificació corporal (*ciborg*) i en la idea d'immortalitat o, dit d'un altra manera, de curar l'envelliment. La tecnociència com a millora de l'existència humana i la modificació del genoma humà amb la finalitat d'eliminar malalties hereditàries en són un exemple, en principi, lloable i valuós per la vida humana. A un nivell pràctic pot comportar riscos importants la manipulació del material genètic que forma part del procés natural de l'evolució tant en termes biològics com socioculturals, existencials, econòmics i polítics. La necessitat d'una mirada ètica, bioètica i filosòfica es fa imprescindible a l'hora de pensar les conseqüències per a la vida humana.

Metodologia

Aquesta assignatura treballarà amb aprenentatge basat en projectes i/o reptes (ABPr, ABR) amb un transfons final de caire transdisciplinari. És a dir, els projectes integraran coneixements i casos de diferents disciplines, des de una mirada holística i transversal.

Cada estudiant farà el projecte obligatori anual, més tres projectes (1 a cada trimestre), a triar entre els existents en cada horari (veure descripció a l'apartat continguts) i segons les variables que la seva especialitat permet.

L'aprenentatge basat en projectes és una metodologia docent de creixent interès en l'ensenyament, tant per les abundants evidències de la seva eficàcia, com perquè aquesta metodologia permet abordar de manera integral alguns dels reptes que ens planteja l'adaptació de la docència als requeriments de l'Espai Europeu d'Educació Superior (reptes com ara la planificació del treball de l'estudiant dins i fora de classe, o el desenvolupament de competències transversals).

El centre del procés d'ensenyament/aprenentatge és l'estudiant i sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura.

Així, la metodologia estarà centrada en tres tipus de sessions. D'una banda hi haurà sessions amb tot el grup classe, amb diferents tipus de suports, i activitats de caire transdisciplinari. D'altra banda hi haurà activitats en grups més petits en sessions de seminari o de laboratori.

Aquesta metodologia possibilitarà l'aplicació dels coneixements impartits, l'anàlisi i la resolució de casos i de problemes pràctics, la realització de petites recerques i l'experimentació. Això permetrà que l'estudiantat construeixi la seva pròpia visió crítica del món i de la societat en la què vivim.

Finalment, es realitzaran algunes sortides de camp relacionades directament amb els projectes treballats per conèixer de manera directa i aplicada els continguts relacionats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Sessions de seminari	45	1,8	1, 2, 4, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17
Sessions en gran grup	45	1,8	7, 10, 12, 14, 15
Tipus: Supervisades			
Tutorías presenciales / virtuales: colectivas o individuales. Revisión de actividades aprendizaje basado en proyectos ABP	45	1,8	7, 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Realització dels projectos individuals o en grup. Reptes, investigacions, preguntes.	150	6	4, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats especificades.

Els projectes es realitzaran en grups de 3 persones, per tant, hi haurà un percentatge de la nota que serà fruit del treball en grup però també una part que serà individual (s'especificarà a l'inici de cada projecte).

L'assistència a classe és obligatòria segons normativa de la Facultat d'educació i es controlarà l'acompliment del 80% per part del professorat a tots els tipus de sessions. És per aquesta raó que l'assistència es considera un requisit imprescindible per poder aprovar l'assignatura. Els justificants que algunes vegades es presenten en cas d'absència serveixen únicament per explicar l'absència, en cap cas són un eximent de la presencialitat ja que formen part del 20% restant.

La nota de l'assignatura s'obté fent la mitjana de les notes de les diverses activitats segons els valors de ponderació mostrats. Per aprovar l'assignatura s'ha d'obtenir un mínim de 5 a la nota final. La no realització d'alguna de les activitats avaluatives és un zero en aquella activitat.

Les qualificacions de cada una de les evidències avaluatives es faran públiques al Moodle en el termini de les tres setmanes següents al seu lliurament. L'estudiant que vulgui revisar la nota haurà de fer-ho en els 15 dies posteriors a la seva publicació, en l'horari de tutories que el professorat té establert per aquesta assignatura.

Aquesta assignatura no té possibilitat de recuperació ja que la seva metodologia no ho permet.

L'assignatura no guarda notes de parts, d'un curs per l'altre.

Totes les activitats avaluablestaran sotmeses a criteris formals, entre ells ortografia, redactat i presentació. El professorat podrà suspendre o baixar la nota de l'activitat que consideri que no reuneix uns mínims acadèmics en els aspectes esmentats.

La copia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura.

Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar les fonts, siguin en paper o en format digital.

Veure documentació de la UAB sobre "plagi" a:

http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oral com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües

vehiculars que consten a la guia docent. Recordem que, en el cas de la llengua catalana pels Graus d'educació infantil i primària, a primer i segon curs es demana que l'estudiantat tingui una competència lingüística equivalent al nivell C1 i que a partir del 3er. curs del grau l'estudiant haurà d'haver mostrat una competència equivalent al nivell C2.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Projecte 1er trimestre	25%	3,75	0,15	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Projecte 2n trimestre	25%	3,75	0,15	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Projecte 3r trimestre	25%	3,75	0,15	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Projecte anual obligatori	25%	3,75	0,15	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Bibliografia

TÍTOL DEL PROJECTE: Paraules per canviar el mon

Ferran Ramon-Cortés. (2013). *L'illa dels 5 fars: un recorregut per les claus de la comunicació*. Barcelona. La butxaca

Leith, S. (2011). *Està parlant amb mi? La retòrica d'Aristòtil amb Obama*. Madrid, Espanya: Taure.

TED. Manual del orador. (s.f.). Recuperat 2 juliol, 2019, de http://storage.ted.com/tedx/manuals/TEDx_Manual_del_Orador.pdf

TÍTOL PROJECTE: Corresponsals de les migracions amb mirada de gènere

Bauman, S. (2005). *Vides malgastada. La modernitat i els seus pàries*. Mèxic: FFE.

Butler, J. (2004). *Vides precàries: el poder del dolor i la violència*. Barcelona, Espanya: Paidós.

Jean-Luc, Nancy. *La existencia exiliada*. Revista de Estudios Sociales [En línia]. 08 | 01/01/2001, Publicat el 7 desembre 2018, consultat el 2 juliol 2019. URL: <http://journals.openedition.org/revestudsoc/28892>

TÍTOL DEL PROJECTE: Utopies socials: com viure exponencialment en un mon finit

Sempere, J. (2018). *Les cendres de Prometheus: transició energètica i socialisme*. Barcelona, Espanya: passat & present.

Diamond, J.M. (2005). *Col-lapse: per què algunes societats perduren i d'altres desapareixen*. Barelona ,Espanya: Debate sobre. Disponible en línia: https://issuu.com/fundacionbasura/docs/diamond_jared_-_colapso_por_que_a

TÍTOL DEL PROJECTE: Ètica i transhumanisme

Cortina, A., & Serra, M. A. (2015). *¿Humanos o Posthumanos?* Barcelona, Espanya: Fragmenta.

Déquez, A. (2017). *La Tranhumanisme. La recerca de la millora humana*. Barcelona, Espanya: Herder.

Ferry, L., & Martorell, A. (2017). *La revolució Transhumista: com Technomedicine el món i Uberization van a transformar les nostres vides*. Madrid, Espanya: Aliança.

Penyes, E. (2018, 11 d'abril). *El transhumanisme convertirà les classes socials en classes biològiques*. Entrevistem a Antonio Diéguez, catedràtic de lògica i filosofia de la Universitat de Màlaga i expert en transhumanisme. Recuperat 2 Juliol, 2019, <https://Ethic.es/2017/11/transhumanismo-Antonio-Dieguez/>

TÍTOL DEL PROJECTE: Som el que mengem: Ecologia, Identitat cultural i canvi social.

Carson, R. (1962). *Primavera silenciosa*. Ed. Crítica.

Mies, M., & Shiva, V. (1997). *Ecofeminisme: teoria, crítica i perspectives*. Barcelona, Espanya: Icaria.

Vivas, E. (2014). *El negoci dels aliments*. Barcelona, Espanya: Icaria.

TÍTOL DEL PROJECTE: La democràcia està en perill? La temptació de l'autoritarisme

Rodon, T. (2017). *L'erosió de la confiança en la democràcia. Eines per a l'esquerra nacional* [en línia], 2017, Núm. 29 , p. 12-27. <https://www.raco.cat/index.php/Eines/article/view/328969> [Consulta: 02-07-19]

Perrineau, P. (s.f.). *L'extrema dreta a Europa i el malestar democràtic*. Recuperat 2 juliol, 2019, de https://www.iemed.org/observatori/arees-danalisi/arxius-adjunts/anuari/med.2011/Perrineau_cat.pdf

Fonts, J.F.(2008). *Totalitarisme: origen i evolució d'un concepte clau*. Revista d'estudis polítics, 0(134). <https://RECYT.FECYT.es/index.php/RevEsPol/article/View/45485>